

SERVVIS

2/2018

KIP Service Oy:n
sidosryhmäjulkaisu

SATAMAN investoinnit luovat edellytyksiä kasvulle

// **KIERTOTALOUTTA
JO 1960-LUVULTA**

// **JORMA PALOMAA KOKI
KIP:N HUIMAN KASVUN**

// **KIP YMPÄRISTÖPÄIVILLÄ
ENNÄTYSOSANOTTO**

// **B2I YHDISTI YRITTÄJÄT
JA TEOLLISUUDEN**

// SISÄLTÖ

- 2 Virve Heikkisen kolumni
- 3 KIP:n historian merkkipaaluja
- 4-5 Kiertotaloutta jo 1960-luvun alusta lähtien
- 6-7 Rikkihappo teollisissa symbiooseissa
- 8 Delete osana kiertotaloutta
- 9 Tower Bistro ResQ-palvelussa
- 10-11 Vierailut meillä ja muualla
- 11 Työturvallisuus esillä KIP Turvavyöpäivässä
- 12-13 Jorma Palomaalla oli näköalapaikka KIP:n kasvuun ja kehitykseen
- 14-15 Satamainvestoinnit luovat edellytyksiä tulevalle kasvulle
- 16-17 KIP Ympäristöpäivillä ennätysosanotto
- 18 Koulutusta vaarallisten aineiden torjuntaan
- 19 Nopeat uutiset
- 20 Gates Open/Portit auki! yhdisti yrittäjät ja suurteollisuuden
- 21 Savusukelluskontti apuna koulutuksessa
- 21 Port Towerin laajennus
- 22 Rengaslinjat parantavat toimitusvarmuutta
- 23 KokkoGrow auttaa KIP:n yrityksiä kehittämisessä

SERVIS

KIP Service Oy:n sidosryhmäjulkaisu. Ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

- Julkaisija** KIP Service Oy
www.kipservice.fi
- Päätoimittaja** Olli-Matti Airiola
p. 010 505 9520
- Ilmoitusmyynti** Johanna Hylkilä
p. 010 505 9526
- Tuottaja** Jorma Uusitalo
T:mi Commjob
- Taitto** Hanne Haapakoski
St. Hurmos

KOLUMNI

Virve Heikkinen
ympäristöpäällikkö
KIP Service

Kiertotalous on mahdollisuus – myös KIP:ille

KIERTOTALOUESTA PUHUTAAN nyt kaikkialla. Jopa kyllästymiseen saakka. Silti moni kysyy, mitä se oikeasti tarkoittaa?

Käytännössä kiertotalous on vanha asia uusissa kuorissa. Kierto on jakamista, kierrätystä, energiatehokkuutta ja siirtymistä pois kertakäyttökulttuurista. Talous puolestaan sitä, että toiminta on taloudellisesti kannattavaa.

Kiertotalous on resurssiviisautta ja varautumista luonnonvarojen hupenemiseen, mutta samalla suuri taloudellinen mahdollisuus. Maapallon resurssit – raaka-aineet, peltopinta-ala, ruoka, vesi ja energia – niukkenevat ennennäkemättömällä vauhdilla. Meidän täytyy löytää tapa toimia ja selviytyä niukkuudessa. On pakko oppia ajattelemaan uudella tavalla myös omistamisesta ja kuluttamisesta. Kiertotalous tuo mukanaan uudenlaisia liiketoimintamalleja ja digitaloutta. Se tehostaa sivuvirtojen hyödyntämistä entisestään: samalla kun hyödynnämme resurssit nykyistä tehokkaammin, teemme myös ympäristötekoja. Tätä on kiertotalous.

KIP on nostettu monessa yhteydessä kiertotalouden esimerkkialueeksi, showroomiksi alueelle vuosikymmenten aikana rakentuneiden vahvojen teollisten symbioosien ansiosta. Voimme olla siitä erittäin ylpeitä.

KIPillä on vahva tahto ja hyvät edellytykset pysyä kiertotalouden aallonharjalla suunnannäyttäjänä jatkossakin. Avain menestykseen on kiertotalousyhteistyö kannustavassa ja ennakkoluulottomassa toimintaympäristössä. Olennaisinta on uskaltaa ajatella isosti ja uudella tavalla. Siihen tarvitsemme mukaan alueen jokaisen yrityksen ja toimijan.

Kiertotalous on mahdollisuus, jota ei kannata jättää käyttämättä! Hyppää kyytiin, sillä juna on jo liikkeellä! ✕

On pakko oppia ajattelemaan uudella tavalla myös omistamisesta ja kuluttamisesta.

HISTORIA

KIP:n historiaa 1825-1975

1825

Satama nykyiselle paikalle.

1884

Rauanheimo aloittaa ahtaustoiminnan.

1945

Rikkihappo Oy:n rikkihapon ja superfosfaatin tuotanto käynnistyy.

1962

Outokumpu rakentaa voimalaitoksen ja rikkitehtaan.

1968

Outokummun kobolttitehdas aloittaa.

1969

Outokumpu aloittaa sinkin tuotannon.

1975

Sataman väylä syvennetään 9,5 metriin.

RIKKIHAPPO

teollisissa symbiooseissa

Boliden Kokkolan sinkinvalmistuksessa sivutuotteena syntyvä rikkihappo ja sen hyödyntäminen KIP:n alueella on hyvä esimerkki kiertotaloudesta ja teollisista symbiooseista.

Sinkkirikasteen pasutusprosessissa syntyvä rikkidioksidiokaasu johdetaan raaka-aineeksi Bolidenin rikkihappotehtaalle, jossa siitä valmistetaan rikkihappoa. Valmis väkevä ja vielä kuuma rikkihappo toimitetaan Yaran tehtaalle, missä rikkihaposta ja kalisulfaattista syntyy päätuotteena kaliumsulfaattia ja sivutuotteena suolahappoa. Yaran saadessa rikkihapon laivalla tuotavaa happoa väkevämpanä ja kuumana, säästyy prosessissa energiaa ja logistisia kustannuksia.

Yaran sivutuotteena syntyvän suolahapon hyödyntää puolestaan Tetra Chemicals Europe käyttämällä sitä kalsiumkloridin valmistuksessa. Kalsiumkloridia tuottaessa syntyy hiilidioksidia, joka matkaa Tetralta Woikosken sekä Air Liquefin laiteksille.

Rikkihapolla ja sen valmistusprosessilla on myös muita hyödyntäjiä, kuten Boliden, CABB sekä Kokkolan Teollisuusvesi, joka on käyttänyt viimeiset pari vuotta rikkihappotehtaalla syntyvää hukkalämpöä vesien lämmitykseen vesilaitoksella.

Rikkihappoa käytetään raaka-aineena myös monilla muilla teollisuuden aloilla, ja sitä myydäänkin muun muassa sellu- ja paperiteollisuudelle sekä kaivannaisteollisuudelle. ✕

Pasuton valvomossa prosessinhoitajat Eerikki Tyni (etualalla) ja Terho Jokela. KUVA PÄIVI KARJALAINEN

Rikkidioksidiokaasu johdetaan kuvassa olevaa putkea pitkin pasutolta rikkihappotehtaalle. KUVA ESA MELAMETSÄ

Kiertotaloutta insinööriopiskelijoille

KIERTOTALOUTTA TUODAAN

mukaan myös oppimateriaaleihin. Insinööriopiskelijoille suunnatussa aineistossa saa näkyvyyttä myös KIP alueen ollessa yhtenä esimerkkinä kiertotaloudesta ja teollisista symbiooseista.

- Kiertotalous on yksi hallituksen kärkihankkeista. Sitran aloitteesta kiertotalousajattelu tuodaan mukaan koulutukseen peruskoulusta yliopisto-opintoihin asti, kertoo kemiantekniikan lehtori **Laura Rahikka** Centria-ammattikorkeakoulusta.

Hänen mukaansa myös tulevien insinöörien kiertotalousosaamista halutaan lisätä valtakunnallisesti. Centria-ammattikorkeakoulu onkin toteuttamassa yhdessä muiden ammattikorkeakoulujen kanssa Kiertotaloutta insinööreille -opin-
topaketin Sitran sekä opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamana.

Jokaisella ammattikorkealla on oma erikoisosaamisalueensa, jonka kiertotaloudesta ne vastaavat. Kiertotalouspaketit käsittelevät muun muassa kestävästä ruokajärjestelmästä, tekstiileistä ja muovista, sellukuituja, prosessiteollisuuden sivuvirtoja sekä metallien kestävää käyttöä sisältäen metallien tuotannon kaivoksista lopputuotteiksi.

- Centrian kemiantekniikan opetuksessa fokuksena on erityisesti kaivos- ja metalliteollisuuden tekniset metalli-, kemikaali- sekä prosessiteollisuuden sivuvirtakerrot, Rahikka sanoo.

Muiden ammattikorkeakoulujen tavoin myös Centrian tuottama oppimateriaali jaetaan yhteisellä oppimistalustalla, jolloin se on kaikkien käytössä. Näin KIP:n onnistumiset kiertotaloudessa saavat myös tätä kautta valtakunnallista näkyvyyttä. ✕

KIP:n alueella Delete keskittyy prosessipuhdistukseen. Kuvassa yksikönpäällikkö Daniel Stenvall (oik.) ja Matti Lapinoja. KUVA JORMA UUSITALO

DELETE osana kiertotaloutta

Deleten henkilöstö ja kalusto ovat tulleet viime aikoina tutuiksi myös KIP:n alueella. Delete on konsernijohtajansa **Tommi Kajasojan** mukaan ympäristöpalveluyritys, joka puhdistaa, purkaa ja kierrättää.

Kiertotalous on läsnä Deleten toiminnassa erityisesti materiaalihallinnan muodossa. Kun Delete purki Vaasassa tuulipuiston, yhtiö löysi esimerkiksi lasikuidulle kierrätyskäyttöä ja uusiomahdollisuuksia.

- Pari vuotta sitten Delete oli yksi Suomen suurimpia romukauppiaita puretuamme Koverharin vanhan terästehtaan. Myimme second hand-periaatteella muun muassa merkittävän määrän toimivia laitteita uuteen terästehtäseen Marokkoon, Kajasoja kertoo.

Suurteollisuusalueella Deleten yksikkö keskittyy prosessipuhdistukseen asiakkaan tilatessa vaikkapa säiliön, kattilan, lämmönvaihtimen tai putkilinjan pesun.

- Teemme työt erittäin vastuullisesti ja siten, että syntyvä jäte hyödynnetään ensisijaisesti oman vastaanottokapasiteetin kautta. Osa jätteestä päätyy nestemäisen

käsittelyn kautta esimerkiksi polttoaineen ja voiteluaineen raaka-aineiksi.

Delete hyödyntää myös purkutöissä syntyvän purkubetonin. Yhtiöllä on oma DeleKivi-tuote, jonka raaka-aineita ovat betoni- ja tiilijäte tuotteen soveltuessa Kajasojan mukaan erinomaisesti maanrakennukseen.

- Me puhumme nimenomaan hyödyntämistästeesta. Kun lasketaan tonneissa Deleten jäteasemille tulevan rakennus- ja purkujätteen määrä, hyödyntämistäste on 96 prosenttia.

Täysin uutta on vaihtolavoihin liittyvä innovaatio, jolle konsernijohtaja odottaa kansainvälistä nostetta.

- Teollisuusalueilla on paljon sisäistä logistiikkaa. Vaihtolavainnovaatio on todella ympäristöystävällinen ratkaisu, joka puolittaa logistiikan hiilijalanjäljen rakennustyömailla.

KIP on Tommi Kajasojalle tuttu vuosi, jolloin hän työskenteli Maintpartnerin Länsi-Suomen aluejohtajana.

- KIP:n alueella on kova pohina ja hyvä maine. Siellä tehdään paljon hyviä juttuja, mutta tilaa on edelleen kehittämälle ja uusille ratkaisuille. ✕

Tower Bistro ResQ-palvelussa

RUOKAHÄVIKKI on turhaa jätettä, jonka vähentämiseen erikoistunut ResQ Club -palvelu on laajentunut myös Kokkolaan. Yksi palvelussa mukana olevista ravintoloista on Tower Bistro.

Tower Bistron yrittäjän Tiina Forsnabban mukaan palvelu on otettu hyvin vastaan, ja suuri osa ruoka-annoksista on myyty nopeasti loppuun.

Palvelua on mahdollista käyttää iPhone - ja Android-sovelluksilla tai nettiselaimella. Tower Bistron lounasannokset tulevat myyntiin kello 13.35. Ravintola on suljettu 2.-29.7. (muutoin auki normaalisti klo 7.30-14.15). ✕

Tanja Yli-Jylhä annosteli rasiaan ruoka-annoksen, joka myytiin nopeasti ResQ-palvelun kautta. KUVA JORMA UUSITALO

KOKKOLA MATERIAL WEEK 2018

27.10. - 1.11.2018

Maaperän aarteet tuotteiksi

www.materialweek.fi

Lauantai 27.10.

OpenKokkola - Kokkola Industrial Park
tutustumispäivä klo 11.00 - 15.00
Kauppakeskus Chydenia

Maanantai 29.10.

Avajais-seminaari klo 13.00 - 17.00
Akut, patterit ja biomassat - kohti hiilineutraalia Suomea
Kokkolan kaupungintalo
Kauppatori 5, Kokkola

Tiistai 30.10.

GeoKokkola klo 9.00 - 16.00
Kaivostoiminnan taloudelliset, ympäristölliset ja sosiaaliset merkitykset
Kokkolan kaupungintalo
Kauppatori 5, Kokkola

Keskiviikko 31.10.

BioKokkola-seminaari klo 9.00 - 16.00
High value end products from forest biomass
Kokkolan kaupungintalo
Kauppatori 5, Kokkola

Torstai 1.11.

ReKokkola-seminaari 9.00 - 13.00
Teollisuuspuisto kiertotalouden mahdollistajana
Kokkolan kaupungintalo
Kauppatori 5, Kokkola

Meeting Point 17.00 - 21.00
Kokkolan kaupungintalo
Kauppatori 5, Kokkola

Yllä: ECSPP:n edustajat kokoontuivat toukokuun lopulla Huelvassa Espanjassa.

KUVA KIP SERVICE

Oikealla: KIP Servicen edustajat jakoivat KIP-tietoutta Kokkolan kaupunginjohtajalle Stina Mattilalle (2. oik.). Mukana oli myös kaupunginjohtajan sihtööri Sonja Remell (oik.).

KUVA KIP SERVICE

Euroopan kemianteollisuuspuistojen EDUSTAJAT KOOLLA

ECSPP-organisaation vuosikokous ja miniseminaari järjestettiin Huelvassa, Espanjassa 30.-31. toukokuuta. Vuosikokouksen asialistalla käsiteltiin yhdistyksen sääntömääräiset asiat sekä hyväksyttiin hallituksen ehdottamia muutoksia yhdistyksen sääntöihin, jotka koskivat muun muassa yhdistyksen virallisen osoitteen muutosta, jäsenyyksiä sekä proaktiivisempaan markkinointiin ryhtymistä.

Miniseminaarin aiheena oli investoin-

nit Lähi- ja Kauko-Idästä, ja kuinka valmistautua investointeihin. Vierailuun sisältyi myös kiertoaajelu Huelvan teollisuusalueella sekä verkostoitumislounas katamaraanilla.

Seuraava ECSPP-tapaaminen järjestetään Antwerpenissä lokakuussa 2018. Tavoitteena on järjestää ECSPP-tapaaminen Kokkolassa ja KIP:n alueella juhluvuoden 2020 aikana.

MIKÄ ON ECSPP? Lyhenne tulee sanoista European Chemical Site Promotion Plat-

form. ECSPP:n jäseninä voivat olla sekä luonnolliset henkilöt että organisaatiot. Pääsääntöisesti jäsenet ovat Euroopan kemianteollisuuspuistoja.

Kokkola Industrial Park on ainut suomalainen sekä myös ainut pohjoismainen jäsen yhdistyksessä.

Yhdistyksen tarkoituksena on tukea ja vaalia Euroopan eri kemianteollisuuspuistojen välistä yhteistyötä ja kommunikointia, tavoitteena markkinoida Eurooppaa ulkolaisille investo-
reille. **X**

Yllä: KIP ry:n hallitus ja KIP Servicen edustajia tutustui Alholmen Industrial Parkiin Pietarsaaraassa. KUVA KIP SERVICE

Alla: Meriuksen toimitusjohtaja Hannu Sarja (oik.) ja tehtaanjohtaja Jari Pajunen Yaralta esittelivät yritystensä toimintaa elinkeinoministeri Mika Lintilälle.

KUVA JORMA UUSITALO

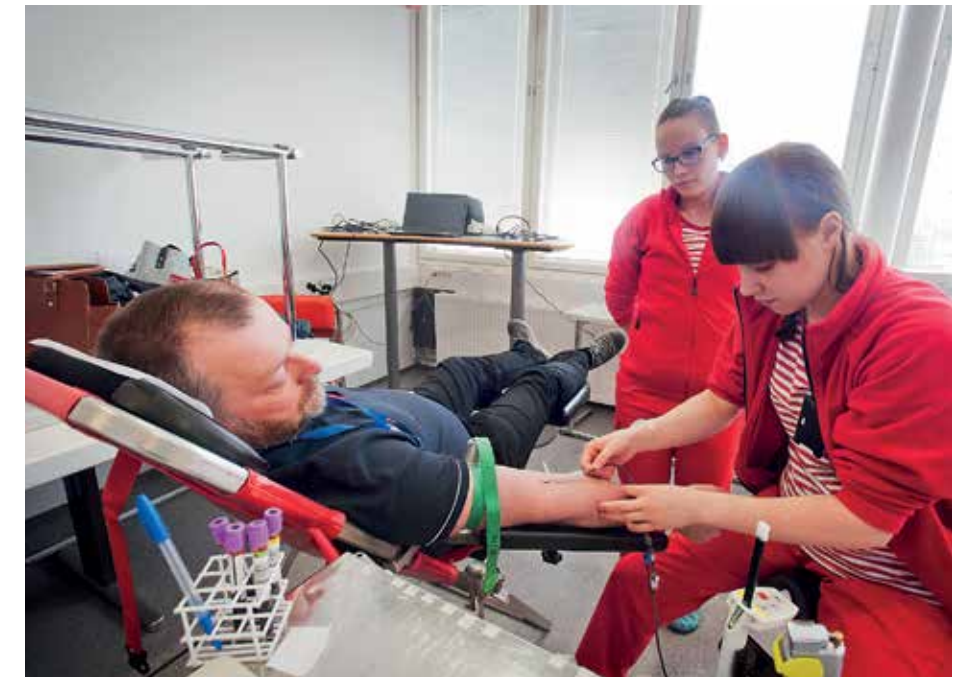
Yllä: KIP:n alue teki vaikutuksen kansanedustajaan ja rkp:n puheenjohtajaan Anna-Maja Henrikssoniin. Kokkolan Yrittäjiä edusti John Hagnäs.

KUVA KIP SERVICE

Tiesitkö?

KIP kiinnostaa kotimaassa ja ulkomailla

KIP:N ALUEELLA vieraillee säännöllisesti kotimaisia ja kansainvälisiä kävijöitä. Vierailijat edustavat kemianteollisuuden lisäksi virkamiehiä, poliittisia päättäjiä sekä erilaisia sidosryhmiä. Myös KIP:n alueelta käydään hankkimassa kokemuksia sekä tutustumassa kotimaisiin ja kansainvälisiin kohteisiin. Tällä aukeamalla esimerkkejä alkuvuoden ja kevään vierailuista.

Yllä: KIP Turvavyöpäivän aikana oli mahdollisuus myös verenluovutukseen.

Vasemmalla: Känniläsit antoivat ajattelamisen aihetta alkoholin haitallisesta vaikutuksesta esimerkiksi arviointikykyyn.

KUVAT JORMA UUSITALO

Työturvallisuus esillä KIP Turvavyöpäivässä

HUHTIKUUN LOPULLA järjestetty kaksipäiväinen KIP Turvavyöpäivä toi esille hieman vapaamuotoisemmin KIP:n alueen turvallisuusyhteistyötä ja joka-päiväistä turvallisuutta. Ensimmäisenä päivänä tapahtuma järjestettiin KIP pohjoisen alueella ja seuraavana päivänä KIP eteläisellä.

Turvavyöpäivän aiheita olivat niin teli-neturvallisuus, putoamissuojaus, työssä jaksaminen, työhyvinvointi kuin työvaatetus ja suojaus.

- KIP Turvavyöpäivä oli jälleen hyvä kokemus ja väkeä liikkui runsaasti, kertoo KIP Servicen turvallispäällikkö **Jussi Lång**. Päivien aikana nousivat esille

muun muassa henkilökohtainen suojaaminen ja viestinnästä radiopuhelinten viestintäratkaisut.

- Kännyköihin on ollut jo pitkään saatavilla esimerkiksi erilaisia hands free-ratkaisuja. Nyt niitä on ryhdytty tarjoamaan radiopuhelimiinkin.

Sen sijaan Turvavyöpäivien verenluovutus kärsi Långin mukaan luovuttajapulasta.

- Siihen nähden, että meillä kulkee alueella vakituisesti töissä yli 2 000 ihmistä, verenluovuttajia oli todella vähän. Tässä meillä jäi paljon parannettavaa.

KIP Turvavyöpäivän järjestelyistä vastasi KIP Turvallisuustyöryhmä. **X**

Jorma Palomaan mukaan tänä päivänä uudet toimijat voivat tulla KIP:n alueelle plug and play -periaatteella. KUVA JORMA UUSITALO

Jorma Palomaalla oli NÄKÖALAPAIKKA KIP:n kasvuun ja kehitykseen

- Voi olla, että eläkkeellä alan kaivata työelämästä tuttua tekemistä ja toimintaa, Jorma Palomaa nauraa.

KUVA JORMA UUSITALO

Heinäkuun alussa päättyy yksi aikakausi KIP Servicen verkostopäällikön **Jorma Palomaan** elämässä. Hän siirtyi tuolloin hyvin ansaituille eläkepäiville työskentelyään KIP:n alueella reilut 31 vuotta.

- Tulin projekti-insinööriksi 1985 silloiselle Kemiralle Helsinkiin, ja työeläkkeen mukaan se työsuhde on jatkunut tähän päivään saakka, Palomaa nauraa.

Tammikuussa 1987 oli edessä muutto Kokkolaan monituotetehtaan 2-projektiin projekti-insinööriksi, ja käyttöönoton jälkeen työt jatkuivat osastoin-sinöörinä.

- 1994 menin osastoin-sinööriksi 10 vuodeksi rikkihappotehtaalalle, jonka jälkeen työskentelin pari vuotta turvallisuus- ja kuljetusturvallisuuspäällikkönä. 2006 olin siirtynyt palveluyhtiö OnePointin kirjoille, ja suuri muutos tapahtui seuraavana vuonna Kemiran myytyä OnePointin osakekannan Kokkolan Voimalle. Samalla KoVo myi liiketoimintasiirtona OnePointin kunnossapitotoiminnot Maintpartnerille. 2009 alusta työnantajana on ollut KIP Service, Palomaa kertaa työuransa vaiheita.

ONEPOINTIN PALVELUKONSEPTIN rakentamista hinnoitteluihin ja uuden mallin myymistä asiakkaille Palomaa kuvaa isoksi ja mielenkiintoiseksi savotaksi.

- Kyseessä oli totaalinen ajattelutavan muutos. Vaikka kokonaiskustannusten taso säilyi entisellään, hyödykkeiden ja palveluiden hinnat nousivat, koska nyt

hinnoissa huomioitiin myös hallinnon osuus ja erilaiset yleiskustannukset. Lisäksi piti selvittää hinnoitteluun vaikuttavat perusteet, jotta hinta muodostui kaikille tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti. Teimme lujasti töitä koko porukalla, sillä hinnoittelumallin toimivuus piti tietenkin myös testata.

- Kävimme asiakkaiden kanssa monia mielenkiintoisia keskusteluita esimerkiksi hinnoittelun läpinäkyvyydestä. Se oli yksi opettavaisimmista vaiheista työurallani, koska samalla KIP:n alueelle ryhdyttiin luomaan yhteisiä toimintatapoja.

Kyseessä oli totaalinen ajattelutavan muutos.

KIP Servicen aikana verkostopäällikön tärkeänä vastuualueena on ollut vesien jakeluverkosto, minkä lisäksi Palomaa on muun muassa pyörittänyt KIP

Servicen koulutuksia. Port Towerin valmistuttua porttien ja kulunvalvonnan uudistaminen on esimerkki eteen tulleista isoista yksittäisistä projekteista.

PALOMAA ON nähnyt aitiopaikalta KIP:n muuttumisen kahden ison toimijan, Kemiran ja Outokummun, alueesta nykyiseen muotoonsa.

- Tänne on saatu palveluyritysten lisäksi uutta tuotantoakin. KIP:n vetovoima on kasvanut merkittävästi, koska alueen kehittämiseen on satsattu mukaan lukien kaupungin panostukset aluemarkkinointiin. Työpaikat eivät ole vähentyneet, vaan päinvastoin lisääntyneet.

- Ympäristön kannalta on menty paljon eteenpäin, ja on kehitetty ja kehitetään edelleen yhteistä tekemistä. Port Tower

yksinkertaistaa toimintoja, ja turvallisuudesta huolehditaan korkealla tasolla. Nyt on keskityttävä varsinkin siihen, että yritykset saavat ammattitaitoista työvoimaa.

Kolarissa syntynyt Palomaa nauraa identiteettinsä jakaantuneen Lappiin ja Kokkolaan. Tornionjoki- ja Muonionjoki-laaksot elävät edelleen vahvana miehessä.

- Eläkepäiviä en ole suunnitellut tarkasti, mutta varmasti käyn enemmän pohjoisessa. Harrastuksille, kuten hiihtämiseen, valokuvaukselle ja monenlaisille kotihommille, jää nyt enemmän aikaa. Soittoharrastustakin on tarkoitus jatkaa Keltaisen talon yläkerrassa.

- Työn kautta minulle on syntynyt paljon pitkiä ihmissuhteita, ja ne toivottavasti kestävät tulevaisuudessakin. KIP:n porukalle kiitos yhteisistä vuosista ja työn iloa. Monenlaista ehdimme yhdessä nähdä ja kokea! ✕

KUTSU

TERVETULOA LÄKSIÄISKAHVEILLE!

✕ Jorma Palomaan läksiäiskahvit juodaan torstaina 28.6.2018 klo 14-16. Paikkana on Kippi-ravintolan koulutustila. Tervetuloa muistelemaan menneitä ja toivottamaan Jormalle hyviä eläkepäiviä.

KIP Service

Satamainvestoinnit luovat

EDELITYKSIÄ TULEVALLE KASVULLE

Sen lisäksi että sataman syväväylän syventäminen 14 metrin kulkusyvyyteen tuo välittömiä hyötyjä elinkeinoelämälle, hanke ottaa vahvaa etukenoa tulevaisuuteen. Kokkolan Satama Oy:n toimitusjohtaja **Torbjörn Witting** korostaakin väylätöiden luovan tulevaisuuden kasvuedellytyksiä. Myös KIP:n alueen yrityksille.

- Satamalle laadittiin aikanaan yleissuunnitelma vuosille 2010-2030. Tuo suunnitelma ohjaa edelleen vahvasti satamakokonaisuuden kehittämistä. Haluamme katsoa vuosia eteenpäin ja varmistaa, että meidän edustama logistiikka pystyy tarjoamaan edellytykset kasvulle silloin, kun vaikkapa oman alueemme

yritykset haluavat investoida ja kehittää toimintaansa, satamajohtaja painottaa.

Kilpailukykyisellä satamalla on lisäksi paremmat mahdollisuudet menestyä markkinoilla, mikä taas laajentaa satamainfran kustannuskattavuutta.

Parhaassa tapauksessa jo elokuussa käynnistyvä Liikenneviraston ja Kokkolan Sataman yhteishanke on merkittävä monilla mittareilla mitattuna. Liikenneviraston ja Sataman hankintojen yhteiskustannusarvio on 61,7 miljoonaa euroa valtion syventäessä varsinaisen väylän. Witting arvioi töiden

kestävän 2,5 – 3 avovesikautta.

VÄYLÄN SYVENTÄMISEN ansiosta Panamax-luokan laivat pystyvät jatkossa ottamaan täyden lastin. Ruoppausmassoja puolestaan hyödynnetään satamankentän rakentamisessa. Jo senkin takia, ettei meriläjittäminen ole enää sallittua. Satama investoi myös pilaantuneiden massojen käsittelyyn Syväsataman pohjoisalueen täyttyessä stabiloitavista PIMA-massoista.

- Tämän ruoppauksen yhteydessä Hopeakivensataman penkereitä raken-

Samalla luodaan edellytykset tehokkuutta lisäävälle ympyräraiteelle.

netaan yli puoli kilometriä ja aloitetaan perustäyttö. Lisäksi pommisaari täytetään ja suljetaan sekä poistetaan pengertie ympäristöluvan mukaisesti.

- Uusia läjitysaltaita rakennetaan kaksi ja hyödynnetään kolmatta Hopeakivensatamassa olevaa allasta. Samalla luodaan edellytykset tehokkuutta lisäävälle ympyräraiteelle ja laiturialueen jatkamiselle, Witting luettelee tulevia toimenpiteitä.

Jo väylätöiden tarjouspyynnössä edellytetään, etteivät työt vaikuta laivaliikenteeseen.

- Kun esimerkiksi penkereitä rakennetaan on luonnollista, että esimerkiksi kuorma-autoliikenne lisääntyy. Sen takia tulemme tekemään tiejärjestelyitä, jotka helpottavat jo töiden aikaista liikennöintiä, Witting toteaa. ✕

Satamakokonaisuuden kehittämistä ohjaa vuosille 2010-2030 laadittu yleissuunnitelma. Liikenneviraston ja Sataman hankintojen yhteiskustannusarvio on 61,7 miljoonaa euroa. KUVA KOKKOLAN SATAMA

KIP Ympäristöpäivillä ENNÄTYSOSANOTTO

Jo 15:nneen kerran järjestetty KIP Ympäristöpäivä keräsi Villa Elbaan ennätysyleisön. Osanottajat kehuivat jälleen aiheiden ajankohtaisuutta ja ympäristöalan eri toimijoiden mahdollisuutta verkostoitua laaja-alaisesti.

Marianna Hautala Kokkolan kaupungin ympäristöpalveluista osallistui ympäristöpäivään ensimmäisen kerran. Hänelle päivä tarjosi ennen kaikkea mahdollisuuden tutustua eri alojen ihmisiin.

Tiina Sillanpäälle Pohjanmaan vesi ja ympäristö ry:stä tapahtuma oli tuttu jo useiden vuosien ajalta.

- Omat odotukseni kohdistuivat erityisesti ohjelman laadukkaaseen sekä ajankohtaiseen sisältöön. Nuo asiat edellä tapahtumaa kannattaa kehittää jatkossakin, hän sanoi.

Tiina Ylä-Kero Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksesta kehuu sopivan ytimekkäitä puheenvuoroja, joiden ansiosta osanottajien mielenkiinto pysyi yllä koko ajan.

- Pidän Elban ympäristöstä mutta nyt kun osanottajia on ennätysmäärä aloin miettiä, käykö tämä tila jo liian pieneksi. Ohjelman sisällössä pidän tärkeänä monipuolisuutta. Eri toimijoita on niin paljon, että sen myötä jatkossakin varmasti löytyy uusia tahoja puhujiksi, Ylä-Kero totesi.

Myös Eurofinsin maaohjattajalla **Jari Hietalalla** oli aikaisempaa kokemusta ympäristöpäivästä.

- Tällainen tapahtuma on todella tarpeellinen, koska harvoin eri toimijoilla on mahdollisuus kokoontua näin laajalla kokoonpanolla. Kon-

septi toimii, sillä sisältö ei ole liian toimialaspesifää, jolloin tarina koskettaa aika isoa porukkaa.

- KIP:n erityisyys on iso määrä teollisia toimijoita, jotka toimivat samasta historiasta mutta nykyään erillisinä yhtiöinä yhteistyön kuitenkin jatkuessa. Sama pätee meihin, sillä olemme mukana samassa symbiosissa KIP:n alueella, Hietala totesi.

AJANKOHTAISUUTTA EDUSTIVAT muun muassa Kokkolan Sataman ja kaivosyhtiö Keliberin puheenvuorot. Sataman syväväylän ruoppauksesta ja sataman syventämisestä on erillinen juttu toisaalla tässä lehdessä.

Keliberin edustajina puheenvuorot pitivät tuotantojohtaja **Manu Myllymäki** ja ympäristöpäällikkö **Kari Wiikinkoski**.

- Keliberin tavoitteena on olla ensimmäinen litiumin tuottaja Euroopassa. Litiumin kysynnän 20 prosentin vuotuinen kasvu näyttää meidän kannalta hyvältä myös litiumin hinnan näkökulmasta. Nyt kauppaa tehdään yli 11 000 taalalla per tonni. Tuotanto on tarkoitus käynnistää vuoden 2020 lopussa, Myllymäki kertoi.

- Yleiseen mielikuvaan louhoksista vaikuttaa paljon Sotkamo, mutta meidän tapauksessa tilanne on toinen. Keliberin louhos, rikastamo sekä kemianlaitos sijaitsevat erillään, jolloin edessä ei ole sellaista vesienhallintaongelmaa, joka syntyisi vesien mentyä sekaisin, Wiikinkoski sanoi.

Ympäristöpäivän iltaohjelmaan kuuluivat risteily M/S Jennyllä Kokkolan Sataman ja KIP:n edustalla sekä illanvietto iltapalan merkeissä Kokkola-Campingin alueella. ✕

KIP:n erityisyys on iso määrä teollisia toimijoita, jotka toimivat samasta historiasta.

Ylhäällä isossa kuvassa Tiina Sillanpää (vas.) ja Marianna Hautala. Vasemmalla alhaalla Tiina Ylä-Kero ja vasemmalla ylhäällä Jari Hietala. KUVAT JORMA UUSITALO

Iltaohjelmaan kuului risteily M/S Jennyllä. Äärimmäisenä vasemmalla kuvassa Pertti Lamberg (vas.), Esa Malkamäki, Jorma Panula, Manu Myllymäki, Jens Nyberg, Virve Heikkinen sekä takana oikealla Miikka Kalliokoski. Ympäristöpäiville saapui tänä vuonna ennätysmäärä osanottajia, lähes 130 henkilöä. KUVA JOHANNA HYLKILÄ

Kuvassa vasemmalla vaarallisten aineiden torjuntakurssin käyneet KIP Servicen tehdaspalokuntalaiset. Oikealla saatu todistus, KIP Servicellä on oikeudet järjestää SPEK:n koulutuksia. KUVAT JORMA UUSITALO

Koulutusta vaarallisten aineiden torjuntaan

KIP Servicen tehdaspalokunta järjesti huhtikuun lopulla vaarallisten aineiden torjuntakurssin niille tehdaspalokuntalaisille, jotka eivät vielä olleet suorittaneet kyseistä koulutusta. Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön (SPEK) virallinen kurssi voitiin järjestää sisäisenä koulutuksena, koska tehdaspalokunta on saanut SPEK:n viralliset koulutus-oikeudet.

- Nyt järjestetty koulutus antaa valmiudet toimia erilaisissa vaarallisten aineiden onnettomuustilanteissa sekä maantieliikenteessä että teollisuudessa. Lisäksi kurssin käyneet saavat kemikaalialueen pätevyyden, kertoo kurssinjohtajana

toiminut **Jouni Korkeaniemi**.

Hänen mukaansa vaarallisten aineiden torjuntakurssin merkitys korostuu KIP:n alueella, missä käsitellään, varastoidaan ja valmistetaan erilaisia vaarallisia kemikaaleja.

Meidän yksi vahvuus on se, että palvelemme 24/7-periaatteella.

- Tehdaspalokunnalla on hyvät edellytykset järjestää koulutuksia. KIP:n alueen toimijat tukevat koulutusten järjestämistä, minkä ansiosta meillä on mahdollisuus harjoitella aidossa teollisuusympäristössä, Korkeaniemi jatkaa.

SPEK:n koulutuksista KIP Servicen tehdaspalokunta voi järjestää sammutustyön peruskursseja, savusukelluskursseja, vaarallisten aineiden torjuntakursseja, öljyntorjuntakursseja sekä pelastustyön kursseja. Pelastusopiston hyväksymän materiaalin koulutuksiin tuottaa SPEK.

- SPEK:n kanssa tehdyn sopimuksen myötä pystymme tarjoamaan kyseisiä koulutuksia kaikille halukkaille. Koulutuksen järjestäjänä meidän yksi vahvuus on se, että palvelemme 24/7-periaatteella. Sen takia koulutukset on mahdollista järjestää joustavasti tarpeen mukaan.

Ensivastekoulutuksissa tehdaspalokunta tekee yhteistyötä Soiten ensihoitokeskuksen kanssa. ✕

NOPEAT

Onko sinulla tälle palstalle kerrottavaa? Lähetä juttuvinkki johanna.hylkila@kip.fi

TAPAHTUMAT

KIP Sportin laitekantaa on monipuolistettu.

Kuntosalille uusia laitteita

KIP SPORT-KUNTOSALI palvelee kuntoilijoita entistä monipuolisempaa salille hankittujen uusien laitteiden ansiosta. Laitekantaa on täydennetty käyttäjiltä saatujen toiveiden perusteella.

Myös kesä on mainiota aikaa kuntosaliharjoittelulle. Kysy lisää KIP Sportin käytöstä **Johanna Hylkilältä**, puh. 010 505 9526 tai johanna.hylkila@kip.fi

AJANKOHTAISTA

KIP ry:n uusi hallitus

KOKKOLAN SUURTEOLLISUUSALUEYHDISTYS ry:n vuosikokous valitsi yhdistykselle uuden hallituksen. Hallitukseen kuuluvat puheenjohtajana Kai Nykänen sekä jäseninä Thomas Slotte, Jonne Sandberg, Joni Nygård, Petri Lempiälä, Torbjörn Witting, Jacek Makowiecki ja Olli-Matti Airiola.

AJANKOHTAISTA

KIP Service hoitaa KIP Infran projekteja

JARI HEINON siirryttyä uusiin tehtäviin KIP Infran toimitusjohtajan paikalta, KIP Service hoitaa toistaiseksi KIP Infran projekteja sekä Port Towerin laajennushanketta.

KIP Infran uuden toimitusjohtajan rekrytointia käynnistettiin kesäkuun puolivälissä. KIP Infran vt. toimitusjohtajana toimii Kokkolan kaupungin kehitysjohtaja **Jonne Sandberg**. Kokkolan Teollisuuskylä Oy:n toimitusjohtajaksi on nimitetty **Pia Kinnunen**.

AJANKOHTAISTA

Aktiivisuushaaste huipentui maratoniin

KIP SERVICEN viime joulukuussa käynnistämä työhyvinvointikampanja huipentui toukokuun lopulla Helsingissä järjestettyyn Yritysmaratonviestiin. Tapahduma liikutti tänäkin vuonna lähes 350 yritystä ja noin 4 000 osanottajaa. KIP Service yhteistyökumppaneineen osallistui yritysmaratonin yhdeksän henkilön kokoonpanolla.

KIP Servicen aktiivisuuskampanjassa ykköseksi sijoittui Pertti Viitasaari. Seuraavat sijat menivät Pia Kinnuselle ja Jan Pilvelle.

Aktiivisuuskampanjan kolme parasta palkintoineen Pertti Viitasaari (2. vas.), Pia Kinnunen ja Jan Pilvi. Palkinnot luovuttivat KIP Servicen toimitusjohtaja Olli-Matti Airiola (vas.) sekä Anton Isaksson (oik.) EasyFit Kokkolan edustajana.

Vedenalaisiin töihin erikoistuneen kokkolalaisen Ottomarinon toimitusjohtaja Timo Sillanpää osallistui verkostoitumistapahtumaan odotuksenaan uudet yritysyttyköt.
KUVA JORMA UUSITALO

Verkostoitumistapahtumaan osallistui noin 100 osallistujaa, joista 25 KIP:n alueelta. KUVA JANETTE PYÖRRE

Savusukelluskontissa tehdaspalokuntalaiset pääsevät harjoittelemaan aidoissa olosuhteissa. KUVA KIP SERVICE

GATES OPEN/ PORTIT AUKI!

yhdisti yrittäjät ja suurteollisuusalueen

Port Towerissa järjestettiin huhtikuussa Kokkolan suurteollisuusalueella ja sen ulkopuolisia yrittäjiä tehokkaasti yhdistänyt B2I, eli Business to Industry -tyyppinen verkostoitumistapahtuma. Tapahtumassa yrittäjillä oli mahdollisuus luoda uusia kontakteja, ja kertoa tarjoamistaan palveluista 10 minuutin pikatreffeillä.

Tilaisuuden järjestivät yhteistyössä Kokkola Industrial Park, Kokkolan Yrittäjät, Keski-Pohjanmaan Yrittäjät, Kosek, Fennia ja mainostoimisto St. Hurmos.

Kokkolan Yrittäjien puheenjohtaja John Hagnäs korosti, että suurteollisuusalue tarvitsee myös aidan ulkopuolisia palveluja. Tilaisuus tarjosikin hyvät edellytykset kontaktien

vaihtoon, ja tulevaan yhteistyöhön.

KIPIN MARKKINOINTIPÄÄLLIKKÖ Johanna Hylkilä kertoo havainneensa tietämättömyyttä siitä, kuinka suurteollisuusalueen yrityksiä voisi lähestyä.

- On mietitty keneen voi ottaa yhteyttä, ja voiko ylipäänsä ottaa yhteyttä. Tämä tapahtuma lähtikin yritysten yhdistämisen

Tämä tapahtuma lähtikin yritysten yhdistämisen tarpeesta.

tarpeesta, Hylkilä kertoo.

Verkostoitumistapahtumassa oli mukana satakunta osallistujaa, joista 25 oli suurteollisuusalueelta.

- Itse toivon, että suurteollisuusalueella käytettäisiin mahdollisimman paljon paikallisten yrittäjien palveluja, Hylkilä toteaa.

Tetra Chemicals Europan tuotantojohtaja **Glenn Nyfors** kertoi tulleen tapahtumaan avoimin mielin, ja uskoo tilaisuuden tarjoavan monille uusia mahdollisuuksia. Alueelta löytyy hänen mukaansa yrityksen tarvitsemää osaamista. Nyforsin yksi toive liittyy koulutuspalveluihin, joita Tetra Chemicalsilla tarvitaan kuukausittain.

- Koulutusta on toistaiseksi tarjolla vain englanniksi. Olisi hienoa, jos löytyisi vastaavaa koulutusta myös suomenkielisenä. Jos tähän löytyisi ratkaisu, se olisi hyvä juttu meidän yritykselle, Nyfors kertoo.

YKSI PAIKALLISISTA verkostoitumistapahtumaan osallistuneista yrittäjistä oli vedenalaisiin töihin erikoistunut Ottomarinon. Kokkolalainen yritys palvelee muun muassa satamia, laivanvarustamoja, teollisuutta, vesi- ja energialaitoksia sekä vakuutusyhtiöitä. Ottomarinon suorittaa esimerkiksi vedenalaisen rakenteiden tarkastuksia, kuvaamista, huolto- ja korjauspalveluja sekä vedenalaisia rakennuspalveluja. Neljä vuotta suurteollisuusalueella toimineen yrityksen toimitusjohtaja **Timo Sillanpää** kertoo odottaneensa verkostoitumistapahtumalta molemminpuolisia kontakteja.

- Odotan uusia mahdollisuuksia siitä, kenelle voimme tarjota palvelujamme. Toisaalta toivon muodostavani yrityksemme tarvitsemiin palveluihin liittyviä kontakteja, Sillanpää kertoo.

Ottomarinon taustalla on Sillanpään laitesukellusharrastuksen tuoma osaaminen ja ammattitaito. Yritykset eivät itse pääse näkemään rakenteita, mutta palvelun avulla pääsee tekemään johtopäätöksiä huollon, korjauksen ja kunnossapidon tarpeista. Sillanpää kertoo, että esimerkiksi patorakennetta täytyy seurata, jotta se säilyy kunnossa.

- Sukellusryhmä tarkistaa ja kuvaa rakenteet, jonka jälkeen laaditaan raportti kohteesta. Kunnossapidolla ennaltaehkäistään vaurioita, ja niistä johtuvia vahinkoja, hän kuvailee. ✕

Savusukelluskontti apuna koulutuksessa

KIP SERVICE hankki viime vuoden lopulla tehdaspalokunnan käyttöön savusukelluskontin savusukellusharjoittelua varten. Kontille on riittänyt käyttöä, sillä jo ennen vuodenvaihdetta se ehdittiin lämmittää 16 kertaa.

- Kontissa toimitaan aidoissa oloissa. Harjoituksissa nähdään hyvin, miten rakennuspallo etenee käytännössä, ja

pääsemme samalla harjoittelemaan rakennuspalon sammuttamista ennen yleisyyttymistä, **Jouni Korkeaniemi** tehdaspalokunnasta kertoo.

Kokonaisuus on rakennettu kahdesta kontista. Olosuhteiden aitoudesta kertoo muun muassa se, että palavassa kontissa kuumuus katonrajassa nousee aina 600 asteeseen. ✕

Port Towerin laajennus suunnitteluvaiheessa

PORT TOWERIN laajennus on tällä hetkellä suunnitteluvaiheessa. Detajisuunnittelu valmistuu syksyn aikana, jonka jälkeen tehdään päätös laajennuksen rakentamisesta.

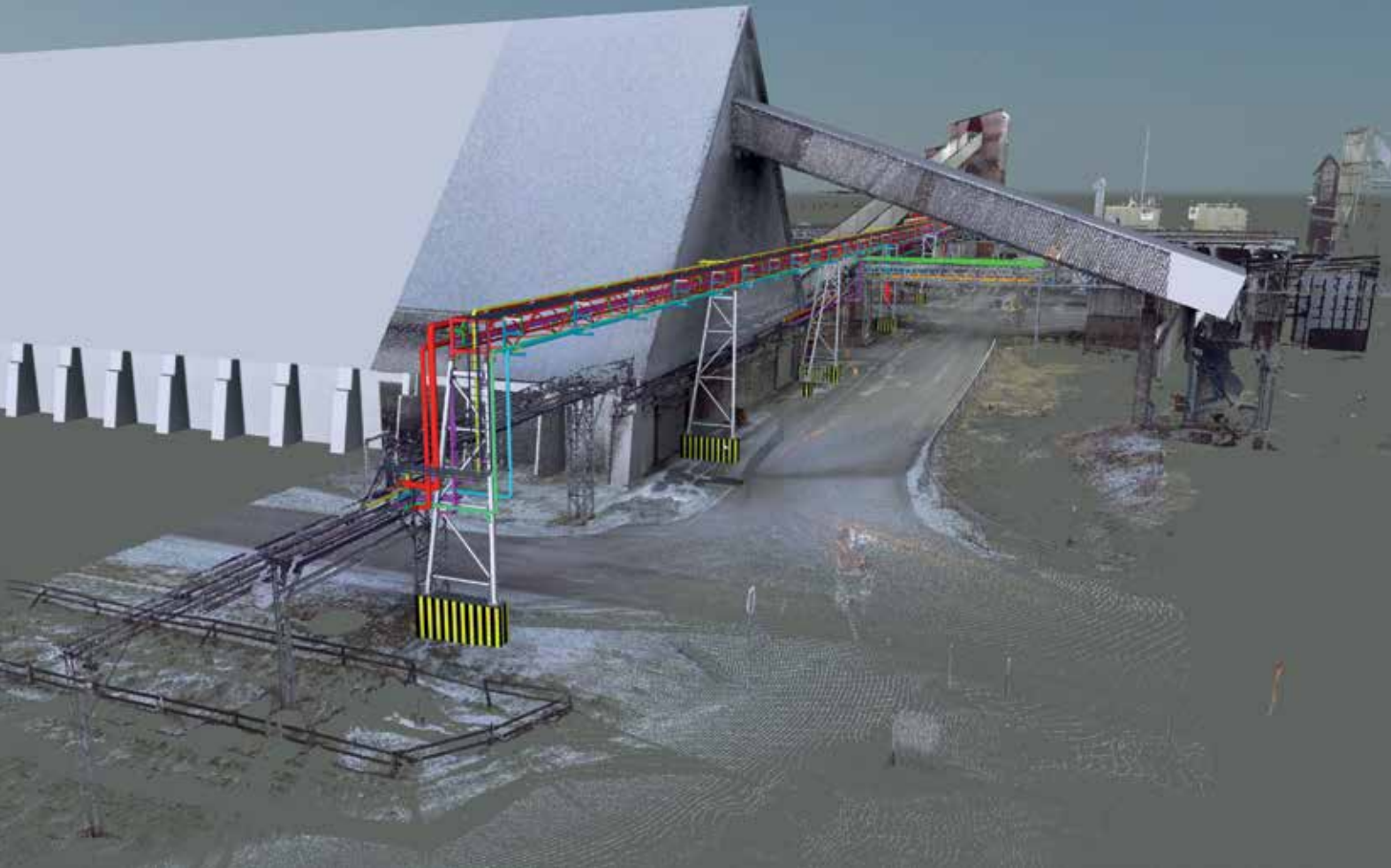
- Port Towerin nykyiset tilat ovat täynnä, ja siellä toimivista yrityksistä osa tarvitsee lisätilaa. Kiinnostuneita tulijoita olisi myös muualta, laajennuksen tarvetta taustoitaa KIP Servicen toimitusjohtaja Olli-Matti Airiola.

Jos rakentamispäätös syntyy, laajennusosa rakennetaan nykyisen kiinteistön yhteyteen. Uuteen osaan

siirtyisivät vartiointi ja vierailijoiden vastaanotto sekä neuvottelutilat.

Myös liikennejärjestelyt on tarkoitus toteuttaa uudella tavalla. Näin saataisiin lisää pysäköintitilaa, minkä lisäksi pysäköinti ja liikennöinti Port Towerin alueella selkiintyisivät.

Laajennus perustuu 6-kerroksiseen uudisrakennukseen, ja suunnittelussa selvitetään myös uusiutuvan energian hyödyntämismahdollisuuksia. Port Towerin tiloissa toimii tällä hetkellä vuokralaisena 18 yritystä ja siellä työskentelee 160-170 työntekijää. ✕

KIP eteläisen Pohjoista putkisiltaa uusitaan ja korotetaan. KUVA MERIUS

KOKKOGROW auttaa KIP:n yrityksiä kehittämisessä

KokkoGrow-hanke tuo KIP:n alueen yrityksille tutkimus-, koulutus- ja kehittämispalvelut konkreettisesti käden ulottuville. Yritykset saavat hankkeen toimijoilta esimerkiksi rahoitusneuvontaa innovaatio- ja kehittämishankkeiden edistämiseen, tukea rekrytoinnin ja henkilöstön kehittämiseen sekä tukea ja neuvontaa kansainvälistymiseen.

Tämän lisäksi yrityksillä on käytössään hankkeen toimijoiden eli Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen, Centria-ammattikorke-

koulun ja KOSEKin verkostot ja osaaminen. Hanke järjestää myös työpajoja kasvun ja kehittämisen teemoista.

- Asioita tehdään nimenomaan yritysten lähtökohdista ja tarpeista. Toisin kuin perinteisissä kehittämishankkeissa, tässä tapauksessa tekeminen perustuu nopeisiin kokeiluihin ja sen arviointiin, mikä toimii millekin yritykselle ja mikä ei, kertoo koulutuspäällikkö **Paula Kivinen** Kokkolan yliopistokeskus Chydeniukselta.

Hankkeen yksi tavoite on hänen mukaansa madaltaa KIP:n alueen yritysten kynnystä käyttää yliopis-

- KokkoGrow-hankkeen avulla haluamme myös kertoa palveluistamme KIP:n alueen yrityksille, sanoo Paula Kivinen Kokkolan yliopistokeskus Chydeniukselta.

KUVA JORMA UUSITALO

tokeskuksen, Centrian ja KOSEKin palveluita. Luonnollisesti onnistunut yhteistyö tarkoittaa pidemmällä aikavälillä myös uutta yritystoimintaa ja uusia työpaikkoja.

KokkoGrown showroom sijaitsee Keltaisessa talossa osoitteessa Paristotie 15. X

Rengaslinjat parantavat toimitusvarmuutta

Paineilman ja meriveden toimitusvarmuus paranevat entisestään, kun KIP Servicen uusimpien investointien ansiosta sekä paineilmaa että merivettä voidaan toimittaa asiakkaille rengaslinjoja pitkin.

- Paineilmaverkostoon liittyvät toimenpiteet tulee olla tehtynä ennen heinäkuun puoliväliä tehtaiden tuotannosta johtuen. Samassa yhteydessä toteutetaan linjan Saharantien alitus putkikanaalilla. Jatkossa paineilmaa voidaan syöttää kahta kautta, kertoo KIP Servicen toimitusjoh-

taja **Olli-Matti Airiola**.

Elokuussa käynnistyy merivesilinjan rakentaminen RK4:n ja RK5:n välillä, minkä lisäksi Yaran seisakin aikana uusitaan risteyskaivo 5. Merivesilinjaa raken-

Samassa yhteydessä toteutetaan linjan Saharantien alitus putkikanaalilla.

nettaessa Saharantie on jonkin aikaa pois käytöstä. RK5:llä tehtävien putkistoliitosten viimeistelyt ajoittuvat lokakuun

alkupuolelle Yaran seisakin päättyttyä.

- Tämän jälkeen vuonna 2013 aloitettu meriveden rengasverkon rakentaminen on saatu päätökseen. Paineilma- ja merivesilinjojen rengasverkot parantavat toimitusvarmuutta sekä helpottavat niiden huoltamista, Airiola kertoo.

Paineilma- ja merivesilinjainvestointien lisäksi KIP Service rakennuttaa tänä kesänä uutta putkisiltaa. Kohteena on KIP eteläisen Pohjoisen putkisilta, jota uusitaan ja korotetaan. Investointi

on jatkoa vuosi sitten rakennetulle putkisillalle. Samalla uusitaan putkia molemmilla putkisilloilla. X

KIP KOULUTUSKALENTERI

// SYKSY 2018

Ilm. viimeistään 4.9.
Tulitöiden sekä katto- ja vedeneristystulitöiden turvallisuuskurssi 11.9.

Ilm. viimeistään 7.9.
Sähköturvallisuus SFS6002 (8 h) 12.9.

Ilm. viimeistään 11.9.
Työturvallisuus-korttikoulutus 18.9.

Ilm. viimeistään 14.9.
Hätäensiapukoulutus (8 h) CAP 19.9.

Ilm. viimeistään 25.9.
Työturvallisuus-korttikoulutus 2.10.

Ilm. viimeistään 28.9.
ENSIAPUKOULUTUS EA1 (16 h) CAP 3.- 4.10.

Ilm. viimeistään 2.10.
Tulitöiden sekä katto- ja vedeneristystulitöiden turvallisuuskurssi 9.10.

Ilm. viimeistään 8.10.
Trukkikortti CAP 12.10.

Ilm. viimeistään 9.10.
Työturvallisuus-korttikoulutus 16.10.

Ilm. viimeistään 16.10.
Tulitöiden sekä katto- ja vedeneristystulitöiden turvallisuuskurssi 23.10.

Ilm. viimeistään 26.10.
Sähköturvallisuus SFS6002 (8 h) 30.10.

Ilm. viimeistään 30.10.
Tulitöiden sekä katto- ja vedeneristystulitöiden turvallisuuskurssi 6.11.

Ilm. viimeistään 2.11.
Hätäensiapukoulutus (8 h) CAP 7.11.

Ilm. viimeistään 6.11.
Työturvallisuus-korttikoulutus 13.11.

Ilm. viimeistään 9.11.
ENSIAPUKOULUTUS EA1 (16 h) CAP 14.- 15.11.

Ilm. viimeistään 13.11.
Tulitöiden sekä katto- ja vedeneristystulitöiden turvallisuuskurssi 20.11.

Ilm. viimeistään 20.11.
Työturvallisuus-korttikoulutus 27.11.

Ilm. viimeistään 27.11.
Tulitöiden sekä katto- ja vedeneristystulitöiden turvallisuuskurssi 4.12.

Ilm. viimeistään 4.12.
Työturvallisuus-korttikoulutus 11.12.

Vastuuhenkilönä koulutus- asioissa toimii Virve Heikkinen.

Katso tarkemmat tiedot: www.kipservice.fi

www.kipservice.fi

